מסתברא חייבי לאוין תפסי בהו קדושין

חייבי כריתות לא תפסי בהו קדושין מתיב

רבא איסור מצוה ואיסור קדושה בא עליה

או חלץ לה נפטרה צרתה ואי ס"ד חייבי

לאוין מדאורייתא לחליצה רמיא לייבום

לא רמיא כי בא עליה אמאי נפטרה צרתה

הוא מותיב לה והוא מפרק לה לצדדין

קתני בא עליה אאיסור מצוה חלץ לה

אאיסור קדושה מתיב רבא 6פצוע דכא

וכרות שפכה יסרים אדם והזקן [א] או חולצין

או מייבמין כיצד מתו ולהם (6) אחים ולהם

נשים ועמדו אחין ועשו מאמר בנשותיהן

ונתנו גם וחלצו מה שעשו עשו ואם בעלו

קנו מתו אחים ועמדו הם ועשו מאמר

בנשותיהן ונתנו גם או שחלצו מה שעשו

עשו ואם בעלו קנו ואסור לקיימן משום

שנאמר ילא יבא פצוע דכא ואי סלקא

דעתך חייבי לאוין מדאורייתא לחליצה רמיא

לייבום לא רמיא אם בעלו אמאי קנו אלא

אמר רבא אלמנה (י) מן האירוסין נמי עשה

ולא תעשה הוא דכתיב בקדושים יהיו

לאלהיהם ממזרת ונתינה מאי איכא למימר

כתיב יוהתקדשתם אי הכי כל התורה

כולה נמי עשה ולא תעשה הוא דכתיב

והתקדשתם אלא אמר רבא גזירה אלמנה

מן האירוסין אמו אלמנה מן הנשואין ממזרת

ונתינה מאי איכא למימר גזירה במקום

מצוה אמו שלא במקום מצוה אלא מעתה

אשת אחיו מאביו לא תתייבם גזירה משום

אשת אחיו מאמו ייבום בנחלה תלא רחמנא

מידע ידיע אשה שאין לה בנים לא תתייבם

גזירה משום אשה שיש לה בנים בבנים תלא

רחמנא מידע ידיע אשת אחיו שהיה בעולמו

לא תתייבם גזרה משום אשת אחיו שלא

היה בעולמו בישיבה תלא רחמנא מידע

ט"ם. ב) וט׳ מומפום מונוה

להמו כד.ז. ד) ולהמו סא.ז. לומן לוש, ז) ניקומן שהון, ה) סנהדרין יטי, ו) שבת קלג. נזיר מא. נח. מנחות מי, ז) [ע" תוס' לעיל ה.

ד"ה ואכחי שנרחו ר' אחאו.

היים ומכנה שגנטור מחחן, ה) [דף ע. עה.], ע) [ל"ל מחר ד"ה וחוקן], י) נ"א

דרב אשי

יג א מיי׳ פ״ו מהל׳ יבוס הלכה י סמג עשין כא טוש"ע אה"ע סימן קעד :סעי א

יד ב מיי שם: ג מיי׳ שם טוש״ע שם: מו ד מיי פ"ג מהלי נינית הלכה ו: יו ה מיי שם ופ״י

מהלכות טומאת ג הלכה ה ופ"ו . לרעת מהלכות יבום הלכה י:

וכרות שפכה בקהל יי: דברים כג ב ובוים כגב 2. קְדשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא יְחַלְּלוּ יַיִּרְיָּהְיַהֶּם כִּי אֶת אִשִּי שָם אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת אִשִּי יִיָּ לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הַם

תורה אור השלם

יי. ויקרא כא ו . כּי אֲנִי יִיְ אֱלֹהֵיכֶם 3. כִּי אֲנִי יִיְ והתקדשתם תְטַנְּאָר שְׁיָּנִם דְּיִּייְנֶם קָרשִׁים כִּי קָרוֹשׁ אָנִי וְלֹא אָנִי נְפְשׁׁתֵיכֶם בְּכָל הַשֶּׁרֶץ הָרֹמֵשׁ עַל

מקריבם והיו קדש:

הגהות הב"ח (א) גמרא כילד מתו ולהם נשים ולהם אחין ועמדו אחין: (ב) שם אלמנה לכה"ג מן האירוסין נמי: (ג) רש"י ד"ה אלא וכו" אלמנה לכה"ג מן האירוסין נמי: (ד) תום' ל"ה (בע"ח) אי הכי וכו׳ אינטריך כדפריך לקמן נפ' החולן:

הגרות הגר"א [א] גפ' והזקן או חולצין או מייבמין. נ"ב בתוספתא (ספ"ב) גריס חולנין ולא מייבמין וכ"ה ברי"ף ורא"ש ספ"ק (אבל במומפחה פי"ה שהיה היה ממש הברייתא דכאן איתא או חולפין או מייבמין וערש"י. אלא דהמ"ל רבינו וענשה. מנח לקנור לכים לדינא דגם זקן ביותר שתש כחו אינו מייבם לכתחלה וכמ"ם הרמב"ם וש"פ):

הגהות מהר"ב

רנשבורג א] גמ' איתמר וכו' וחד אור פוטרת וכו'. נ"ב מייי פ"ו מהל' יבום הלכה י יא וע"ט: ב] רש"י ד"ה ת יובתא דרבא וחיובתא דר"ל ונדפס בלדו נ"א דרב אשי. נ"ב דר"ל לא אימותב כדלקמן בסמוך ועי' יבין שמועה דף פ"ב ע"א:

מוסף רש"י

סרים אדם. הואיל והיתה לו שעת הכושר (לקמן עמ:). והזקן. נקט ליה בהדי הנך משום ליה בהדי הנך משום דדמי להו דהיתה לו הכושר והשחח פסק מלידה (שם). ובתבו גט. כלומר או נתנו גט (שם). לה גע (שט). ב... שעשר עשר. ולריכות גע למאמרן, או אס

דאין עולין לייבוס מהתם שמעינן דעולין לחליצה כדדרשינן יש לך יבמה אחרת שעולה לחלילה ועוד דפריך מה ראית פי׳ דאימא איפכא ונוקי יבמתו לחייבי כרת ואם לא יחפוץ לחייבי לאוין היכי מצי למעוטי מאם לא יחפוץ חייבי לאוין מחלינה הא קרינן בהו אם חפץ יבם דאתי

עשה ודחי ל"ת כיון דמוקמינן יבמתו לחייבי כריתות וחלת היה נראה לפרש דה"פ א"ה חייבי לאוין נמי נשוה חלינה וייבום מהאי קרא ותו פריך מה ראית פירוש דמהחי קרא ולא יחפוך נשוה חייבי לאוין לחלילה וייבום וליהוו בני חלינה וייבום ואין להקשות דלמה לן קרא להכי דלישתוק קרא מיני׳ דטובא אינטריך (ד) כדפרישית לחמן בפ׳ החולץ (דף מד.) ונייבם לחדא ונחלוץ לחדא אבל קשה דאם כן מאי קא משני מיסתברא חייבי לאוין תפסי בהו קדושין דמשמע מתוך התירוך דהוא פריך שלא יעלו חייבי לאוין לחלילה וי"ל בדוחק דמחייבי לאוין וחייבי עשה פריך והכי פריך א״ה חייבי לאוין וחייבי עשה נשוה לחליצה וייבום מהאי קרא וחייבי לאוין יעלו גם לייבום וחייבי עשה לא יעלו גם לחליצה ועיקר פירכא מחייבי עשה: מסתברא חייבי לאוין תפסי בהו קדושין. ומימה מנלן לאוקמי קרא בחייבי לאוין נוקי קרא בחייבי עשה גרידא דאע"ג דאין מייבמין מ"מ עולים לחליצה כיון דתפסי בהו קידושין אבל חייבי לאוין נימא דאתי עשה ודחי לא תעשה ויעלו גם לייבום וי"ל דמשמע ליה השתא לדרוש מקרא דיבמתו לאסור יבום ולהלריך חלילה אבל קשה א״כ היכי הוה בעי לאוקמי קרא בחייבי כריתות והא ל"ל דהכי פריך ואימא חייבי כריתות נמי ליבעי חלילה מהאי קרא דהא קאמר בתר הכי ומה ראים דמשמע ואימא איפכא: פצוע דכא וכרות שפכה וסרים אדם. פירוש קריק אדם לאפוקי בידי שמים שלא היה להם

שעת הכושר: אם בעלו קנו. ה״ה דלכתחילה נמי שרי °כדמוכח לקמן אלא איידי דנקט בסיפא לשון דיעבד נקט נמי ברישה לשון דיעבד:

אמר קרא והתקדשתם. אע״ג דהאי עשה נמי הוי במלות יבום ואיכא תרי עשה מ"מ אין תרי עשה דוחה ל״ת ועשה:

אי הבי כל הנשים לא יתייבמו. אי הבי כל הנשים לא יתייבמו. כל הני פירכי לא פריך שיעקרו חכמים לגמרי מלות ייבום והכי פי׳ אשת אחיו מאביו לא תתייבם כשאינו אחיו אלא מאביו לא תתייבם עד דמיחדי באבא ובאמא גזיר' משום אשת אחיו מאמו א) אשה שאין לה בנים

ללדדין קסני בא עליה. קאי אאיסור מלוה דהיינו שניות מדברי סופרים דמדאורייתא חזיא ליה וקמיה רמיא לפיכך נפטרה לרתה בביאתה. חלך קאי אאיסור קדושה דרמיא לחליצה הילכך חליצתה פוטרת לרתה: פלוע דכא וכרות שפכה. לקמן מפרש להו בפרק הערלם:

סרים חדם. שסירסו חדם ולח מחמת חולי נסתרם מאליו והוי בלאו דבכלל פצוע דכא וכרות שפכה הוא ואסור לישה ישרהלית דכתיב לה יבה פלוע דכח: ש או מייבמין. לחו לכתחלה קאמר אלא ייבומן יבום שאם בעלו קנו כדקתני ואזיל: והוקן. שפסק מלידה והאי לאו מחייבי לאוין הוא אלא קמ"ל דאע"ג דלאו בר אולודי הוא ביאתו ביאה לקנות יבמתו ריולאה ממנו בגט: **ונהנו גט.** כלומר או נמנו גט או חלצו וגט ביבמה מהני למיפסל עליו ועל כל האחין דאי בעי לייבומי תו לא מלי דקם ליה בשוב לא יבנה: ואם בעלו קנו. ויולאות בגט בלא חלילה: ואסור לקיימן. אסיפא קאי מתו אחין ובעלו הן את יבמתן ואפלוע דכא וכיולא בו ולאו אוקן: אלא אמר רבא. חייבי לאוין נמי לייבוס רמיא הלכך אם בעלו קנו. ודקשיא לך באלמנה ארוסה שנפלה לכהן גדול תתייבם ויבא עשה וידחה את ל"ת אלמנה (a) מן האירוסין נמי כו': גוירה ביאה ראשונה. דמקיים בה עשה ומלי למידחי: אטו ביאה שניה. דלא מצי למידחי דהא איקיים בה עשה: לאו מילתא היא דאמרי. דבביאה ראשונה הויא שרי לכתחילה אי לאו משום גזירת ביאה שניה דודאי אפילו ביאה ראשונה אסורה ולא אמרי׳ תדחה עשה את לא תעשה דהא אפשר להתקיים בחלינה בלא עקירת לא תעשה: אם בעלו קנו. אלמא מדאורייתא רמיא קמיה למידחי לא תעשה: מיובמא. דרבא ותיובתא י דריש לקיש בן דאמרי לעיל אם אתה יכול לקיים את שניהם לא עקרנא ליה ללחו: בחלמנה. יבמתו: פוטרת. חותה

ואת לרתה מן החלילה וסגי לה בגט:

ידיע כל הנשים לא תתייבמנה גזרה משום אילונית לא שכיחא ממזרת ונתינה גמי לא שכיחא אלא אמר רבא יאם בעלו קנו מייגרה ביאה ראשונה אמו ביאה שניה תניא נמי הכי סגאם בעלו קנו סגורה. בביאה ראשונה ואסור לקיימן בביאה שניה הדר אמר רבא ואיתימא רב אשי לאו מילתא היא ראמרי דאמרי יריש לקיש יכל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים שניהם מומב ואם לאו

היבא עשה וירחה את לא תעשה הכא נמי אפשר בחליצה דמקיים עשה ולא תעשה מיתיבי ואם בעלו קנו תיובתא: איתמר ביאת כהן גדול באלמנה רבי ״יוחנן ור' אלעזר חד אמר אינה פומרת צרתה וחד אמר או פומרת צרתה באלמנה לא תחייבם פירוש שאין לה עכשיו אבל היו לה בחיי הבעל ומתו גזירה משום אשה שיש לה בנים אשת אחיו שהיה בעולמו כגון שבא ממדינת הים והיה מוחזק לן דלית ליה אחים דדמי כמי שלא היה בעולמו ב) כל הנשים לא יתייבמו פירוש אשה שלא היה לה בנים מעולם לא מזה ולא מאחר דדמיא לאילונית: בדירה ביאה ראשונה אשו בו". אלמנה מן הנשואין וחייבי עשה נפקא לן מיבמתו דאע"ג דאין עולין ליבום עולין לחלינה: אמור ביאה שניה. לאו דוקא נקט ביאה שניה דהא אפילו גמר ביאה ראשונה אסור דיבמה נקנית בהעראה והו"מ למימר גזירה אטו גמר ביאה ואין להחיר ביאה שניה מטעם דנעשית אשחו לכל דבר דאינה נעשית כאשחו °אלא היכא דשרי ליה בלא דחייה אבל חייבי

גליון הש"ם

דף כו ע"ל תד"ה אשח ין כי ע מינה טיסת סריס: שם גזירה ביאה ראשונה. ע' לקמן פד ע"א רש"י ד"ה והא כולה ע לו לשיין היה החם' ר"ה פירקין ול"ע: תום' ר"ה אם בעלו וכו' בדמוכח לקמן. ע' לקמן דף פד ע"ב מד"ה שייר פלוע דכל: ד"ה אמו ביאה שניה וכו' אלא היכא שרי לי' בלא דחיי'. עיין לעיל דף ח ע"ב חד"ה מלמד:

תוספות ישנים ואסור לקיימן לא קאי

אוקן: אי הכי כל התורה נמי כתיב והתקדשתם [אלא אמר רבא וכו"]. אע"ג רבתי אלו מציאות וב"מ ל דווקא לגבי מלחא דכתיבא בהאי פרשתא דכתיב בהחי פרשתה דכתיב (ויקרה כ ז) והתקדשתם הבל לגבי כל התורה לה פריך הכא אפכא דקא פריך אשת אח כשהוא אחיו מאביו וגם מאמו לא תתייבם גזרה משום אשת אמיו מאמו ומצות יבום בלבד דליכא בה לד אמהות ולה שייך למגזר משום השת החיו מהמו: ב) א"נ יש לפרש דקא בעי תלמודא הכא היכא שיש אח אחד הכנו היכנו שיש נונו ו שהיה בעולמו ואח ל שלא היה בעולמו סחייבה אוחו שבעולתו משום גזרה (לא"א) [דאח] שלא היה בעולמו ומלות בום תתחיים היכא שאין כאן אח שלא היה בעולמו

תום' חד מקמאי

תניא אסור מצוה או אסור קדושה בא עליה או חלץ לה נפטרה צרתה. פצוע דכא וכרות שפכה סריס וזקן או חולצין או מייבמין כיצד מתו ולהן נשים ועמדו אחים ועשו מאמר בנשותיהם נתנו גט או שחלצו מה שעשו עשו אם בעלו קנו ואסור לקיימן משום שנאמר לא יבוא פצוע דכא אלמא מדאורייתא חייבי לאוין רמיין לייבום עשה ודחי לא דאתי מעשה. והא דקחוי רמחוי׳ אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל דגזרינן ביאה מדרבנן . ראשווה אטו ריאה שויה

קנו בביאה ראשונה ואסור לקיימן בביאה שנייה וביאת כ"ג באלמנה מן הנשואין אינה פוטרת צרתה דאין עשה דוחה לא תעשה ועשה אבל ביאה באלמנה מן האירוסין ובכל חייבי לאוין פוטרת צרתה כדתנינן אם בעלו קנו: נמנו גע לפורין שונ ליינמן (שם). ייבום בנחלה תלא רחמנא. דכמיב (הברים כה) יקוס על שם אחיו המת, ממו גע לסורין שונ ליינמן (שם). ייבום בנחלה מיינם המיינם כל נכסי המת ואין אחין חולקין עמו (לשיל יה). ואוקמינן לקמן (כה) על שם אחיו לנמלה, שיירש המיינם כל נכסי המת ואין אחין חולקין עמו (לשיל יה). ביאה ראשונה. דיינום מקיימא מנות עשה, ביאה שניה לאו מנות יכום הוא (שנהדרין ימ.).

לאוין אפילו ביאה ראשונה לא שריא אלא משום דאתי עשה ודחי לא מעשה וביאה שניה דלית בה עשה לא דחיא אע"ג דבפרק הבא על

יבמתו (לקמן סא.) לא מלריך קרא אלא לאירס ואח"ר נחמנה להיות כהן גדול אבל נשאה קודם שנתמנה משמע דלא לריך קרא שיכול לקיימה

משום דנשאה בהיתר התם נמני משום דבהיתר בלא שום דחיית איסור נשאה אבל הכא ביאה ראשונה לא שריא אלא משום דאחי עשה ודחי

לא מעשה ביאה דמנוה דחיא דלאו מנוה לא דחיא: ביתרבר ואם בעדו קנו. מימה דרבא גופי׳ מוחיב מהך ברייתא והשחא איחותב מינה: